

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (134)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Σεπ. 1969 / φ εβρ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, ιστορικότητας) ... Π.ΕΝΤΑΤΙΟΝ...
 (παλαιότερον όνομα: Π.ΕΝΤΑΤΗΣ.), Ἐπαρχίας Κερκύρας,
 Νομοῦ Κερκύρας.
2. Ὁνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Διήμητρα
 Τρύφωνα Αριετεΐδην ἐπάγγελμα διημεδίδας εικασίας...
 Ταχυδρομική διεύθυνσις Π.ΕΝΤΑΤΙΟΝ..Κερκύρας....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον... 1/2...Έτος...
3. Ἀπό ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι:
 α) όνομα καὶ ἐπώνυμον
 Μέριανος Σπυρίδην Τοῦ Σταύρου.....
 ἡλικία... 60... γραμματικαὶ γνώσεις. Διφασικῶν
 τόπος κατοικίας
 Μεντατίου Κερκύρας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Β) ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ πρωριζόντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων; ..Π.Δ.αύτ.α.,.....

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; ..δέκα.. δεκατέστριαν χωριστά. οὔτε. φυταράς έεδαγό

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ίδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους") γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ.
 Εἰς ποὺς.. χωρικούς.....

- 3) 'Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του;Συνηθ.δ.ως...μ.δ.τάχ.τ.θ.ν.Π.θ.θ.ο.ν.

.....διαν.έμετραι..κ...περι.δυνατ.α.....

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ..
καὶ μὲν τὸν αὐτὸν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν
- 2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ..
τεχνολογίᾳ? ξεν. παρέργῳ.
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποίοι εἰργάζονται εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲν ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;
ἥραζοντο καὶ μιρραματιζοντες την οικογενειαν των
κατέταξαν την οικογενειαν των.
Ημέρα μηδεια 1,20.
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)
Ποια ἦτο τὴν κοινωνικὴν των θέσις ; ...
έμαλαντο. μιρραματιζομένοι.
- 3) Ποια ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) *Δεκτ. 1,20.*
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργάται ; ἐποχικῶς δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ διὲ ὄλον τὸν χρόνον ; Ἀπό ποῦ προήρχονται οὗτοι ἡσαν αὐτρες μόνον ἢ καὶ γυναικες ; ποίουν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομάθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ?
Επρινθίοντο εἰς συλλογὴν ἐλατομαρ ποὺ διὰ έναρκον καὶ τεύχους. Ημέραταν. ενδρες. καὶ μυατίμες.
Ημεράτο. μηδ. τριήμα. Δεκτ. 1,20.
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχονται ; ..
Ναι. καὶ γέμαλαντο.
Σ πηρ. 1,20. Προήρχοντο γέμαλον καὶ χριτινοί. Ζητοῦντο γέμαλαντο.
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἔργασίας ; ..
Ε. Σ. ζητοῦντο. την. νηδρην. Κέρκυρα. 40.
καθητές. Ναι. ζητοῦντο. αύτης.
- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργάται .. ναι .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πραματευτάδες (ἔμπτροι) κλπ. ; ..
Επήγαιναν. βαφεῖς. Ναι. 30.
ζητοῦντο.

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρου (θιόδην, αίγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος; . . .

. . . ήτ. Ρω! ! Η. Α. ν. . . κά πραν (τεροβάτα, α. λαδ. βού, Κορνιθων) . . .

.....

.....

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 1935

ε'. 'Από πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργί- καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . . .

. 1946 Καὶ γεντιά θερι-

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἢ προμήθεαὶ αὐτοῦ;

Ἐχρησιμόποιητο μονοφτερόν

ἄροτρον, τὸ διποτήρεν ἐπορτιθεῶντο. Τό. 3. 4.

Ἐχρησιμόποιητο (Ἐποιησού) ἄλαβεν ήνων γένει,

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. 4. 7. 10.

2. 5. ✓ 8.

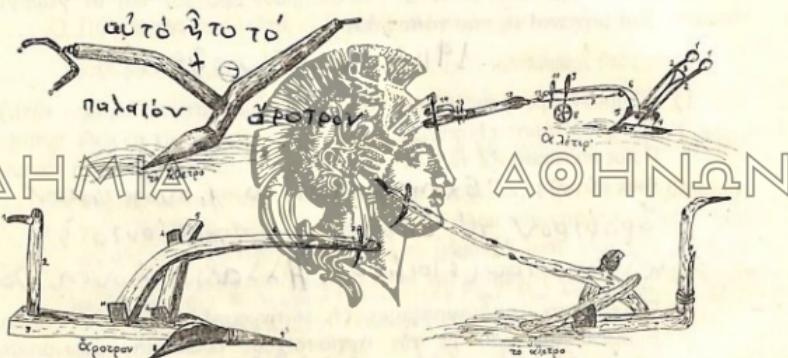
3. 6. 9.

2) Τρακτέρ (ἀπό πότε είναι ἐν χρήσει); . . . 1963

3) Μηχανὴ θερισμοῦ . . . δὲν χρησιμόποιει, . . .

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). Ὀ.Τ.Ι.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ. Δ.Σ.Υ.. Σ.Ω.Μ.Ι.Ψ. Θ.Π.Ω! Ε.Γ.Τ.Ω!.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον. Η.Α.Τ.Θ.Ε.Λ.Ψ.Β.Η.Ω... Δ.Π.Δ.
 τοδ... ρίωρ. βροῦ... Τὸ... Σ.Ν.Ι.!... τε... Α.Θ.Ξ.Β.Κ.Ε.Δ.Δ.Σ.Σ....
 ο... χάρπος... δηλαδή!... δ
 6.Ι.Δ.Η.Ρ.Ψ.Ρ.Γ.δ>
- 2) Ποία ἡτο ἢ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονίζομενα ἐνταῦθα;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει δύναματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

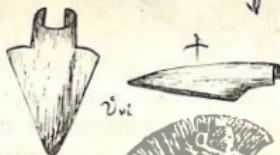
1.		6.		11.	
2.		7.		12.	
3.		8.		13.	
4.		9.		14.	
5.		10.		15.	

⁽¹⁾ Εάν είναι δυνατόν ἀποστέλλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὄντε. Τὸ ὄντε τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἢτο (ἢ εἶναι) μᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιθάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἡ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὄντε (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔαν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

.....Χλανεχε..και..ξύλινη..ὄντε..δι?..θλασ..τρι..
μαλλιεργεια..α..ε..τ.δ..δηλι.όν..ωχέ..διον.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ἀπλῶς..αὐχενερῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 6) Ἡτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξυλου ἡ σιδήρου;

Ἔπω..ξη..ξύλον..φίλαι..δι..δηλιεργει..
.Ξ.Κ..ειδηρον.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

..Πριόνι.....ἀρίδι.....
.εκαπάρνι.....ἀρνάρι.....

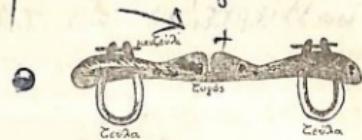
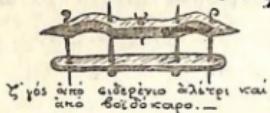

πριόνι ἡ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

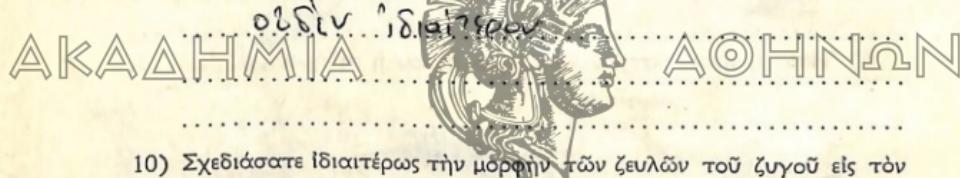
8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῆντα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῆντα, δηλ.
ἴππος, ἡμίονος, ὄνος... ἐπ. παν. τα. τα. τα. οὐκέτι μέτρα

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῆντα ἢ ἕν; .. ἀλλαγή.. εφν., θεόν. βέβ., θεόν. διάθ.

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲν δύο ζῆντα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
μηδεὶς καλ. ἐχρησιμοποιοῦντο. Ζυγός. Καραβία
εκδίδει διάζεστα

Σχεδιάστε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δύνομάστε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

10) Σχεδιάστε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. Μήδια τοῦ θεοῦ Ανωτέρω οὐκεῖται...

(διάζεστα).

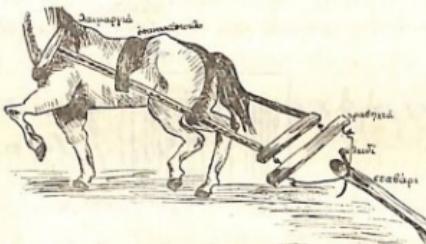
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅ δοποῖς τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάστε
αὐτόν).

.. λέγεται.. η ουλούρι.. η αι.. πρωθ. δι. ν. ζεύη..
τ.ο.. η.ροτ.ρον..

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου; πλάν. τοις. μέν. άλλα
τῶν γίνεται η ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ..

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

.....**Ἔσεδόν. ἀνθριθεῖται μὲν τελείωσις τοῦ**
.....**καρπού. Ἀροτρόν. Τραχεῖται μὲν τοῦ**

ζ'. Ἀροτρίαστις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ στημερόν); 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης
τοῦ ἄγρου ἢ ἄλλος); 2) γυναικά; 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία
μή συνηθεῖται εἰς τὸν πόπον σας.....

.....**Ἄνδρας. Η ὑπηρέτης. Ή γυναῖκας...**

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

.....**Ἄνθ. Εναρχοφύλακας. Ζεύξιμον. Οδηγόν. Άροτρον. Καρπόν.**

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.....**Καθ. Φ. μεταν. Α. Ρ. Φ. Π. Ο. Ν.**

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργός τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατά τὸ
ὅργωμα μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιον τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

.....**Μάρ. Εχριν. Τοσ. Φ. Ποτ. Θαν. Τα. Ζην. Κέρα. Κέραν.**

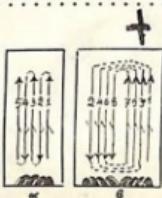
.....**Φεδην. Ιεν. Λαμπρ. Αντ. Αριθ. Χρ. Τ. Ιαν. Β. Ζ. Ιαν.**

.....**Τας 616/4105 700 ή Λόγιον.**

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπισης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αύλακιες) κατ'εύθεταν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....
.....
.....

ἡ δργώνεται περιφερειακῶς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν δργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος δργωμάτος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ σταυροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (θηλ. σπορες ἢ σποριές, ντάμες, σιστές, μεσοράθες κ.λ.π.) ;

.....

Εμπ. Δια.....

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αύλακιάν ? **Ε. χωρίζεται σταυρού. Α. η αύλακιάν. διάτηρις τελείωσις.**

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἀροτρον; **Ωταν. ξινα. διάτηρις. Τ. μ. ιδ. χωρίζεται. (ύπερ... ρχαν πολλαρι τοιαύτη φ. ο. τούτη η έξιστη εθελοντική συγένεια)**

- 7) **Γίνεται ἡ διατάξιν (γένεται) γύλινα (ἢ ἀροτρον).**

- 7) Ποιοι τρόποι ἢ εἶδη δργωμάτος (ἀροτριάσεως) ήσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξης τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ίνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

**Πλαγιώ. Σ. (θιάγι. ιδ. ξύδακας)
ξινα. πηγεών. δια.**

Εις ποῖα δργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. .. Καὶ μὲν τὸ σύμβολον τοῦτο ..

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγινοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (όνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

..... Α.ν.ο. Γερρήθ. φτ.α... ευνυχία... πανεύνυχία... κατεβ. C.
σονφ. αιτολογίαν

Συγγένεια: Τὸ πανεύνυχίαν μηροαργαλίς οὔσιον.

Περούκης ή ιανένιαν 80% καὶ τὸ οὔσιον μηρόν.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε σόμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ εναψιάσταν... ή... Τεσπαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ασπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγράνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν οιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Α.ν.ο. χρόνια. 6 πίενταν γαλακτικό θεραπευτικόν. Ενα. χρόνον
μέρινον γαιοι δι' θεραπευτικούν

- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀράβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; .. Α.ν.ο., μάτα. γ.δ. Φ. Θ. Ι. Ν. δ. πανεύνυχίαν...

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα η σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.

π.χ. τὸ δισάκινον εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

Μόνον γέτο δισάκινο

ο. δέν. έπερσον

- β) Μὲ ποῖα γεωργικά ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ίννι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (δργώμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ή τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρῳ τοῦ βουκέντρου ή μὲ ἄλλον τρόπον;

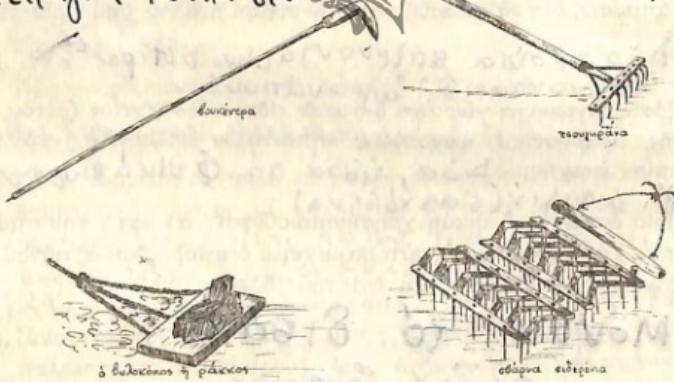
.....μὲ...ΡΑΪΣΠΑ.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἴσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

.....ΓΙΥΩΤΑΙ ΤΙΒΟΠΑ ΔΕΛΦΙΝ.

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθή (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἀνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἡ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων). Μὲ σκάψιμο διὰ τελείωσης.

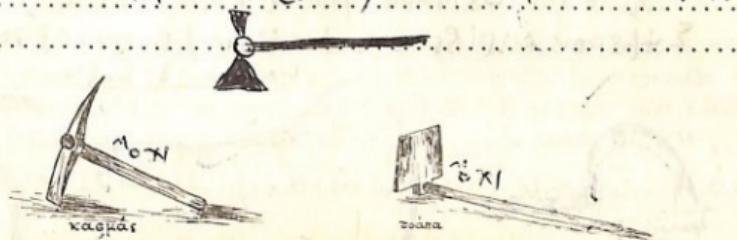
(Για την αρχή μὲ πότην γίνεται μαίνιο περιπέμψεως
καθώς διατίθεται τούτο στην περιοχή της Καστοριάς.
Επειδή τούτο παρέχεται στην περιοχή της Καστοριάς.
η σερνότερην "γλάζη" είμαστη.
Τετράγωνη τελείωση διὰ την εκρύβηση ποιείτο.)

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἡ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν ..

έκάστου καὶ παραθέσατε ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

“**Θυσία! Τεσπόντα (πλαγιά)** διὰ της φύσης (χωνίτης)
Διακοπή (στρών) αἱ γωνιαὶ τοῦ διάτητος γένεται

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζεύγαν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοί οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἔργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν
Οἱ δῆλοι. (βοηθοί). Η... Απλά... Κανάν... Εντομολόγοι
Αρθρίτιδες. Χωνίτης. Ιδιαίτερα σονεραῖσια. Εδαφίτο
Διπλαῖς βοηθός.
- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπτρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἔκάστου εἶδους. Απλά. Καρπούζια. Καρπούζια. Καρπούζια.
- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.
Οἱ δῆλοι. Δια χωρισμένοι. Η... Βιοτεχνοί.
Στρίφιρον δίνει θερισμόν την παραγάγειαν τούτην.
- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.
Απλά. Απλά. Θανάτια....
(Επιδημίου. Σλαβιάνης, Αμπελάνης.)
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πραστίες (βραγγίες) καὶ ἄλλως. Μὲ... λειμαν. δι. α... έφυτεύονται....
(Βεαγχίτη.)

B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

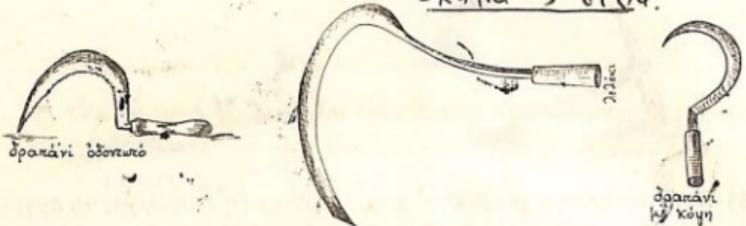
a. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Ἐθέριον. τέλος.....
 1) ΞΟΥΡΙΔ. (κιμρό. βαχαιρέψην).

2) ΤΡΙΤΕΓΓΙΤΩ (κιμρό. δρεπάνι. χωρίς ὁδόντας).

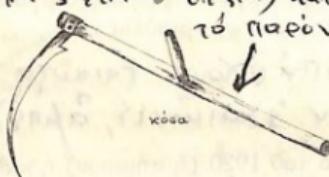
Συμβιβόν. Θερι. Εσουν. Ικαν. Αγάλιν. Μή. Τριτεγγίτω.
επαντα 3 διάφα.

Ἐάν ήσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἔπιστης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτάρῳ εἰκόνῳ) Ἐθέρι. διότιο.
 ἡ τριτεγγίτω (εργάτη 3 διάφανη διέξια) η καταγράψει (μὲ
 τὸ παρέν την οπίσιαν επινήσα (ήσει))

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλή ἢ ὁδοντωτή; (σχεδιάσατε αὐτήν).....
?
 Η τριτεγγίτω (μή. μέμην). Ο. ΧΙ. Τερνάντην.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἡ φωτό-
 γραφήσατε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετός πῶς ἐλέγετο;

ΞΑΛΙΝΗ. ΧΙΙΙ. ΡΩΛΑΚΗ. ΕΙΡΩ. ΖΥΛΑΝΗ. (ΖΥΛΩΝΙΣ)
 Ο. ΒΙ. ΔΗ. ΡΩΝΗ. Σ. ΝΔΛΙΣΤΕΛ. Ι. ΕΛΑ. ΖΕΤΟ. ΔΕΛ. ΚΑ...

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἔργα φλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) Ο..χάρβο. (φύι φτ.οδ.) = Ε.θημυρμεργός,
.....
- 6) Ὡτὸ παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χειρας, δηλ. δι' ἑκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν), ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) Ξυγνθί.ξετρ., ἄλλα.ναι.τω.ρε., με.
χειρ.ί.ζω.ει.τ..ρ.δ.θ.θ.ι.λν..και..μακην..μ.έ.νον

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρον μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. ?Αιτι.τά..τά..π.δ..λα.λ..τ.ο.ε..ε.τ.ά..χ.υ.ο.ς
ζ.ο..έ.ν.η.τ..η.τ.ε..(θ.ν.α..π.ο.λ.ύ..έ.ψ.ν.λ.δ..?η.ι.τ.η.γ.ή.)
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μενούν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πως λέγονται).
Στάχυη.μεναι.τέρο.φλεστ.φ.θεληνον
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα περόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβιλα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;
.....
Ο.ι..γ.ι.δ.ι.ο.ι..α.ξ..θ.ε.ρ.ι.6.7.ο.ι..

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ δμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, οἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

?ε.τ.ο.π.ο.θ.η.τ.ο.ό.ν.τ.ο..έ.ν.η..-έ.ν.η..μ.αι..?ε.μ.έ.ν.η.τ.ο
έ.ν.η.θ.ε.τ.ο..χ.ε.ρ.ό..θ.ε.λ.ο..ά.μ.ρ.ι..θ.ε.λ.ο..μ.ε
..τ.ο.ν..η.χ.ε.δ.ι..ε.ν..ς....(6.9.2..1.4)....

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα ; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές

ἘΔΕ. ΥΟ. ΝΤΟ. ΣΕΝΑΡΙ= (διάβατι.)

γ. Οἱ θερίσται.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερίσται, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ὕλλον τόπουν καὶ ποιοῖν ;

Ἄνδρες.. καὶ... γυναῖκες,

Ἄντε... ἐπὴν εχούν... Σεναρίδηματιστι.

Θερίσται,

2) Πῶς ἡμείρθοντο οὗτοι μὲ νηρομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀντικοπήν (ξεκοπή). Ποία τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο, ἐμοιθή εἰς χρῆμα τῇ εἰς εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο, μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνεύ φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὄνοματολογίαν)

Μὲ... ημεροφή... ισθίον. εἰς. χρῆμα;

10 - 15. δεκα... (14.25 - 30)

Παλαιότερον.. ήτο... οδιγήσεων.

Πάντοτε.. ἀν. μαί. 6η. μερουν. μετα. φαρμακού

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ιδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὸς μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὸς μὴ πονῇ ἢ μέση των) ;

— Ο 3 Δεκτ. —

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

..... Ο.Ω. Δ.Ν. Φ. Ι. Α.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ο.Ω. Δ.Ν. Ε.Χ.Ε.Τ.Ι.Μ. Η.Σ. Τ.Θ.Ν. Θ.Ι.Ρ.Ι.Θ.Ι.Δ.

Τραγούδια.... Σικάριο ρα... Τάχλα... Άστρια (π.χ. Νέαρης Αλεπού)

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, πρωτοῦ τελεώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ φαῦλον, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι σημαντικόν

Δὲν... αἰρένομν. ἀθέριστοι. Β.Τ.Φ. Δ.Σ.Ι.Δ.

Ἐὰν... Μ.Ε.Ι.Ν.Ο.Μ. ἀγορά. π.γ.ρ.η.σ.α. ? καν

Δ.π.ο.ρ.ί.ν.ν.ν.. Ν.ή.ξ.ρ.α.ν.,

Δὲν... Ω.Π.Θ.Ρ.χ.δ.1.... Ζ. ? ζ.δ.ι.θ.ο.ν.

δ.' Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἢτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Αμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ἔρρασιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Αμέσως ; Εδένεντο,

Τά. Η.ξ.α. προεδρίεως. τ.ά. Ε.χ.ε.ν. Α.ξ. Θ.Ε.Ρ.Ι.Θ.Θ.Θ.

Ε.Ι.Σ. Κ.Α.Ν. Η.ξ.ε.ν. Τ.Λ.ν., Η.θ.α.ν. Κ.α. Β.ο.ύ.ρ.λ.α.ν.

(χυλιάδιν) ... Η. Ε.Δ. Ε.Δ.Δ.Φ.Θ.Ο. Ε.Π.Δ.Θ.Τ.Θ.Δ.Δ.Γ.Ι.Δ.Σ.

Πρωτοῦ χρυσίοι γούθοῖς οὖν ἀκένυοιο ἐπὶ ἀρκε-
γεν εἰς τὸν ηλιόν.

2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες , ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεμάτιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

^α Εκρετον. χερό. βόδον. ζέβηντρ. χωριτσά. αγριεύθιν. 30-80. χερό. βόδα. ζέβηντρ. καρ. πλάνα. ζέβηντρ. καρ. ηλέγοντο. Μάτιο. ή.....

χερό. βόδα.

(τέ. χερό. βόδα. ζέβηντρ. δε. αγριεύθιν.)

Το. παθέτισμα, ζέβηντρ. ή. μετατροπή.

Τό. χερό. ζέβηντρ. ή. μετατροπή.

τέ. χερό. ζέβηντρ. ή. μετατροπή.

τέ. χερό. ζέβηντρ. ή. μετατροπή.

τέ. χερό. ζέβηντρ. ή. μετατροπή.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ώρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἔκει καὶ πῶς ἐτοπισθεῖσαντο ;.....

Εἰς... οεν.. μερος.. ένων. αψι. ρων. ιρντο.

Απαυγα.. είς. ιε.. αε. γε.. μερος.,.....

Συμβολή.. ένειαν. εν. γάν. άγρων. ζην. ημερα.

μερος. τάχη.. Αίν. έν πλάνων. Αίρ. γρ. λαζ. άγροι.

ε. Συγκομιδή τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Πρό τούς 1920 (αγριωτούν)

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....Σπορά... 1^η:Σεπτέμβριον.....

.....⇒ 2^η:Φεβρουαρίου.....

- 2) Πῶς έγίνετο (ή γίνεται) η ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν.....

.....Μὲ... ξυνάρι = τσαπί (επεργάζεται).....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΗΝΩΝ

1) Εσυνηθίζετο παλαιότερον η διατροφὴ τῶν ζώων κατά τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Εάν ναί, περιγράψατε πῶς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἔπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ η φυλαξίς αὐτοῦ.....

Καλλιέργεια: σανό, τριφύλλι, βίκον.....

Σπορά: Δεκέμβριον.....

Κοπή: Μάρτιος.....

Ξήρανση: Εἰς τὸ χωράφι.....

Φύλαξη: Εἰς θημένην.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.α.)? Εγίνετο Μάιον.. Κοπή: Μην. φελτερα =

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

Ζ. δρεπανι. δ. δον. τιτ. ν.....

.....στι. τι. 1. ἀριθμον. 62. 12.....

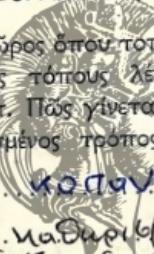
- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετά τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Εἰνδρανεῖς = εἶν. τόν. ἀρέων.....
Διέβησαν: Ο δάκις. ἔχινος. γεράεια = μέγεθλον.....
δεξιάτικ. ?ελένηρο.. μή.. Δυνάρια (Δυναριά).....
Τέρα γίνεται μεταλλότα (μπαλλά) δεντρον μή ωφελο

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a.) 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ὄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.
Ἐγινον το γεράειας μήγαλα διηρέτια καὶ βωινούρωντο εἰς τό.. χωράνι.. μή.. Επειρον.. μή.. τεφέρον.. εἶν. τόν.....
αύλην.. τοῦ.. ουτιοῦ.. μή.. πό. τά. ν. γιανιάν.. Ἐτο..
ποθέτουν.. δέ.. ταῦτα.. εἶν. τάν.. μεγαλύν.....
...Τον. το. βυνηδί βετρα.. μαλ.. ονήρον.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τίνος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΙΩΝΗΣ

Καλεντζι.. κοπανισταριά.....
Δέν. δι. π. ε. κ. Ι. μαθηριερίδην. τρύπιος. τεποθέτησεων
"Ετοποθετεῖντο διόν,

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

...Πάν. το. τέ.. εἶν. τάν.. κοπανισταριάν
(εὖω. εἶν. τάν.. αύλην),.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ὄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Ο. μαθητ. εἶν. τάν.. αύλ. λαν. τώ,
διότι. εἶν. τόν.. Ψεξτατοθέρινον. τόπον.. δ. καθετός
παρηγαγε. παρείπων.. ειτάρετ-μερθέτ.. 35.. μήλω
ὅ μικεσηρος καὶ 100^{χρ} μή μαλερος

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.....ΕΙΣ...μ.φ.α.ν.....δ.ι.μ.θ.φ.δ.ν.ν.α.ν.,.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλωνισμα καὶ πότε λήγει ; Δὲν. φ.ν.ν.74/

Ἄλωνι τεμένες ἀλλα. μοσανικένδι. Αρχί. 191, τ. 4 Διατάγμα,
γέν νοιν νιον. Θυσθιτ παράγει δύνα σόλιρο διάφορο,

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των). π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος). πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Χωματάλων. (2-3. τ. φ. μόνα)

Φ. Σειράλων. το. μοναδικά. μ? ?εταποθετε?ο

το. δι. τάξι. διπ. νον. μοναδικά. μον. ν. ν. ν. ν. ν. ν. ν. ν. ν.

χωματάλων.

ΔΟΗΝΩΝ

- 8) Πῶς επισκευάζεται τὸ ἀλῶνι ἔκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ. (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βιῶν
καὶ ὀχύρων)... Τ.ην. ?εν. αν. δει. γάλν. (γάλν. μοναδοφορᾶς)

χειρονητι. εετο. ἀπλες. φ.ρονητ. λ. = ιλαδιε
κ.υ. π.ο.ρ. δ.ο.ν. ή. γάλν. θ.α.λ.ν. θ.α.θ.ν.

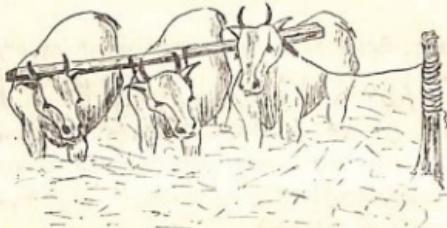
.....

- 9) Ή ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

διατάξι. σειρ. διά. γι.. δ.ν.ν. δ.π.δ.ρ.χ.ε.. α.γ.ε.δ.π.λ.ε.χ.ε/
ἄλων. α.λλα. χ.π.ρ.ο.λ. 2. (δ.ν.ο.) .. τ.ε.γ.ρ. μ.ν.ι.ρ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
 Ἐπομέν. τοι. θιρηδίν... Αἰν... θηθρίχι...
 οὐτε πηρηχε... ἀλανό. θηθρίχι...
 Αλανι... ταρού... ο... την... μέρη...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζῷων (βιῶν, ἵππων κλπ.).

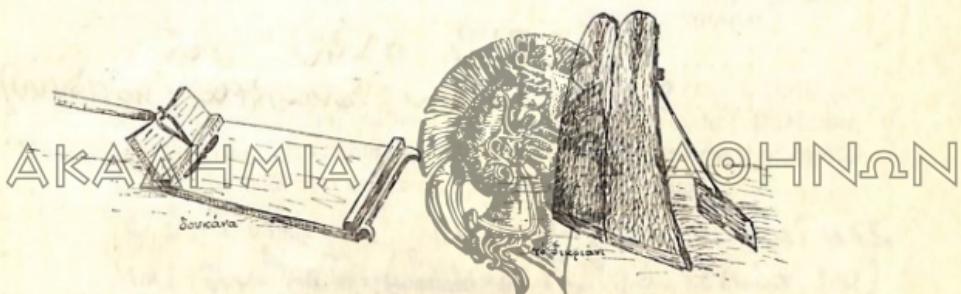
a) Ἀλώνισμα πρὸς δχυροποιησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένου ζῷων (βιῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου (εὐλίος στῦλος, ὕψος δυο μέτρων (καλούμενος στηγανός, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κά.) , ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἔξαρτωνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Αἰν... θηθρίν. θιρηδίν. θηθρίχι...
 Ο.γ. π.γ... θηθρίν. θηθρίχι...

b) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, οἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τοῦτον δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἔνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἡ ἴχνογραφήματα).....
Αἴνυ... χίνεται... ἀλωνικόβιδος... βέβηλος...
Γίνεται... ΚΟΠΑΝΙΟΒΙΟΣ... ΘΛΙψιν
δεξιά των.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἐν τεμάχιον ἥ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἥ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἥ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίστης πῶς γίνεται ἥ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἥ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἥ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυσμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Διέδα... γέ... δημητριακά... δένυ... χίνεται...
ἀλωνικόβιδος... διέδα... γέ... ποδῶν...
... γάλα... ΚΟΠΑΝΙΟΒΙΟΣ...
... μέ... ΚΟΠΑΝΟΝ...

Ἄν... δημητριακά... γέ... επιμήκη... Λίνω... ὀριζόρυγός...
γάλα... 2464 λιβ. σο.

8) Ἀπὸ ποίαν ὡραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην;

Ἀπό... 12... π.μ., Ξωτ. λερέδν.,

Διν. ἀπορίαν.. διά. γάλι. ἐπ. ορίων. διά?..
δ. παθεί. λ. εξαί. μένεν. σαί. γα. δέ. φιλογ.
..... Ο. ζεξιτ. εβάθυνος. γά. παλ. γέ. φέδ.
Ξλαίν. ματ. ἀφ. πέλεν. ... Τα. δημ. η. 2ρ. 1. απ.
. ετ. να. Ξλα. χ. ετ. α.

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργα αλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τίνας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ δόποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

..... οὐδί. μ. πλάνι. τερ.
..... ενα. φερομ. ινον. ταν. ων. δέρεν. (μοτ. θνον.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

δουκράν. ή μεζάνι

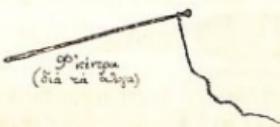
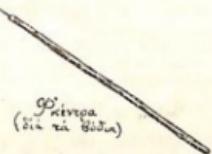
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ή τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν δόποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ή τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκόπους στάχυς; Διεν. γίνεται. δελν. 6θιδ. διά. δια. ζαν.
Ο. ζ. τε. διά. μητραν. αν. Τδ. 6ημ. πι. 6θι. δι. ν.

ψυρρών. γά. π. ζ. ζερονι. αλι. εναδια. από. ιλιδια

14) Ήτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργά διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ή κατασκευή της; (Σχεδιάσσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)

Διεν. γίνεται. δελν. 6θιδ.
δια. ειδια. ο. ζ. δι. μητραν.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἔργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἥλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ?ΕΜΟΠΑΝ.ΣΓΤΟ...ΔΞΦΛ.ΤΑΚΙ -
- ΔΞΦΛ.ΤΑΚΙ. (Τό. Μ.Θ. ΔΞΦΛ.Δ.Μ.Ι. 2100. ΣΓΕΧΑΣ. ΠΕΡΙΠΩ)
Κ.Δ.Θ. ΔΞΦΛ.Γ.Ν.Ι. ?ΓΝΟΔ.ΑΝ.ΣΓΤΟ... ΧΑΡΙ.61.Α.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ σχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)
...Λ.Δ.Γ.Η.Τ.Α.1.....Ε.Δ.Ο.Ν.Η.1.....

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν: ὁ Ἰδιος ὁ γεωργός μὲν ἴδια του ζῆσα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσιπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοί καὶ ὄγωνάτες), μὲν ὅποιοι εἶχον βεδιατὴ στολογικαὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ **ΑΟΖΗΝΩΝ**

.Ο.Ι. Η.ΔΙ.Θ.1...ο.ι...ΠΑ.ΡΕ.Φ.Λ.Γ.Ο.Ι.,...Γ.Ν.Α.Γ.Η.Σ
Καλ. Κ.ν. Δ.ρ.ε.λ..(Ω. Ι.α.δ.ε.λ..7.ό. Ι.δ.ι.κ.ό.ν. γ.ω.)
.....
.....

- 18) Πλήν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῆσα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλειον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

(Ψ.Π.Δ.Ε.Χ.Ε. Κ.Α.Ι. Β.Δ.Φ.Ε.Δ.Ν.1 (Χ.Ρ.Η.6. Φ.Ο.Π.Ο.1.ε.Γ.7.Α.1)
Τ.έ. Ι.Κ.Ο.Τ.Ι.Δ.Ν.1.6.μ.α.. Ο.ν.δ.ε.ν.. Ε.Σ.Τ.Σ.Ε.Σ.Ν.. Λ.ξ.6.Δ.1

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

.Ε.Δ.Δ.Γ.Ξ.Τ.Θ.1.Δ.Δ.Γ.Ξ.Τ.Θ.1.....Κ.Ο.Π.Φ.Ν.Ο.Δ.1.ε.Ν
ξύλον.. Κ.δ.α.ί.α.ξ.1.. Β.ά.ρ.ε.σ.3.. Ν.1.Δ.Δ.,...
·Ο.γ. τοῦ εἰ.1.6.ε.λ.1.2.η.6.κ.η.μ.η.τ.ο.1.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποία δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ χίνεται) ἔχρησις τοῦ κοπάνου·
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). Τδ. Ἀλλαγὴ η. 70... 2.. τ. 27p., Α. 27p.,
 Εἰ. 27. Α. 27. Α. 27. Εἰ. (δηλ. χῶρος αὐλής. Μετ. οὐχ). Ι. 27. Εἰ. (δηλ.)
 Ἐγίνετο λοιπὸν τὸ κοπάνισμα εἰς τὸν αἴλιν
 καὶ δι' αρουραί τε διατίτριαν,

Σέλιο καρυδούλιτό ήδη τὸ κοπάνισμα
 μεριὲν παρόν ὑποτεριακόν...

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν;

.....Μέντεν.. Σταθ.. Αγλαν.. τῆς οἰνοφρύνειας..

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (έξηπλοιοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εύθειας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

* Εποποθετοῦντο. εἰς τὸ χώμα, (Η. ζλην. παρεγγέλμ. ἐνθέτου
δὲ. ἡ περιθέλλει. τὰ. ιερά. ηλία.). Τὸ. ζλην. οὐ πάντα γένεται
Ἐπειδεινών. τὸν. ιερόν. οὐ πάντα γένεται
Τὸν. χωριζέται. τὸν. καρπόν. οὐ. οὐδὲν. ιερόν.

22) Κατὰ τὸ ἄλωνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἔτραγουδοῦντο τραγούδια; *Εάν ναί, ποιᾶ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας;
Στὸ επίτι. ὅπως θέτεται | Τέρα ποὺ ενταράφε τις ξύλινος | Αλτή. ιάντη περηγ. τὸν ποδιά
να κοπανέωντες | και· ποναρίες. επότερος | ποι. επίν. ἐλαστήρι/ γέρας
ὅ νοικοκύριος τῶν επιτιών | και· βινάκηρος. μεν γλυκειάς. | να. επίν. ἐλαστήριον γέρας
χίλια χρόνια. νά. ξένη | τέ. φεύρει (τριανταφύλλο) μεν εσού | ήια. νύχτα θιάφην/έρα,

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἄλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται

τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννυσον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Οὐδὲντες οὐδὲντες. Δέξιον γι

χέλευκον. Σωρεύεται. διά. τὰν. χειρῶν. Τὸ. λιχνίσμα. (ενταθητικόν)

διέκριτον. ονέρα (εργά). γίνεται. διά. τὰν. χειρῶν. ήλιον, ...

Ο. ο. ονέρα.. προκαθηρίσθιντον.. επικήνα. Απλήν. ονερέψιντοι,

Ο. ο. ονέρα.. ἐργαλεῖον.. χρησιμοποιεῖται, ..

* Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπό τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατά τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποιὸν σκοπὸν γίνεται τὸ έθιμον τοῦτο.....

.Οἱ δὲ οἱ γραφεῖοι οὐ μόνοι τι... Καρφωνεῖσθαι
καὶ... οἱ δὲ οἱ γραφεῖοι.....

2) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμιστα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνουραφήσατε τοῦτο.....
Γένιον τὸν εκαψάν τους καὶ ψετερον τὸν επιπίν να
εψηκά... καὶ γνιγεται... τό... ανέμιστα.....

.Οἱ δὲ οἱ γραφεῖοι... χρηστοί εἰσιν, οἱ δὲ ποτε...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποιὸς λιχνᾶς (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναικας εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Οἱ Γειτοι... Ανδρεὺς... καὶ γυναικεῖς.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ όποια μετὰ τὸ λιχνισμα παραφένουν μετὰ τοῦ καρποῦ . (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπιοι). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηρίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὅστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Λέχονται ἀπόβτακτα, οὐ γερεά... γείθονται.

Εἰδην... χρησιμοποιοῦνται... βίαια μόλλο τι.....

5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθύλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποία δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο . . .

Δὲν χίνεται... θεῖται... Δὲν.. Χρησιμόποιενται
ξένα... οὐδέποτε.

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; . . .

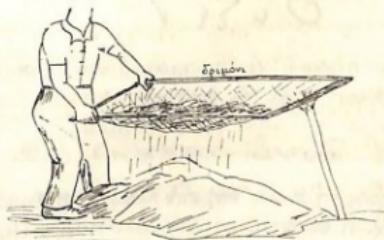
Μετὰ τέ... ἐπανανέκθεια. τοποθετεῖται. εἰς. Πυκνάδαν
μέ. τά... εκτίθε... τ... δέξια.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ διὰ ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ διπάς διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ στήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραβέσσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἔργαλείων καὶ σκευῶν)

..... Γ...?ιδη...απιθεν...θεν...η...δεξι... .

- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπός σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἔργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἔργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακοινωνεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. Τοποθετεῖται. Σ.Ν. Ε.Ν. Κ.Α.Σ.Δ.

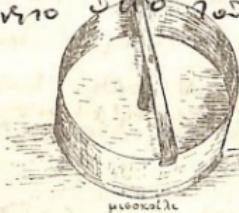
γιετο.πλανταρι.μενε.ε.ν.τ.α.μετέλλο(μαλιαν)
Αρν.χρά.σε.τ.ο.ε.ταυρό.
Δέν.π.ο.π.θε.τ.ε.τ.ο.ε.δ.δ.γ.δ.π.λ.γ.ε.ω.ε.ν.
Μ.τ.ε.γ.έ.π.λ.ν.α.ρ.ν.μ.λ.ι.α.ρ.ν.γ.α.ι.δ.π.λ.α.ρ.η.ν.ω.φ.λ.
ν.γ.ν.δ.ρ.α.

- 8) "Αλλα αἴθιμα προτοῦ νά μεταφερθῆ ὁ καρπός (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ο δεινόν

- γ'.1) Ποῖαι δόφειλαι πρὸς τρίτους ἔπειτε νά καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι' π.χ. ἢ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἢ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς άκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέστε δὲ καὶ ίχνο-
γράφημα αύτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εικόνας). Η 8. Δ. η 15. Η 15.
Είς. Σ. Αγ. Νικολαού εν. Σ. Αγ. Παντελεήμονος, Κρήτης Αντιπε-
ρί. Ζεύς ολικού χον., Έμ. Λαζ. Η 15. (πλ. προν.) Αρχεία
Ναι. Η 15. χωρίον. Πραντά?!, Τομού. Η. δι. δέκα. Σεπ. 76 1922
ΑΓΙΩΤΕΡΟΥΝ Αγριορεύθηκ ή Αγιασμός. Η Αγιωτερούν ή ω 15.
Έγινετο μετά τούτων ιδίων ως Τελετής και

- 2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυψτιάτικο,
- δ) τὸ αλφνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μετρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέστε ίχνογραφήματα τηφάση
γραφίας αύτῶν)

Η Εμπορεύ. Η 9. Η 6. Σπέρ. λείτην. (πιν. 71.) Η 15. Λίτρες
Η 15. Σεξετας = 28. λίτρας. (τ. ξεστας).

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) Κρήτης. Σεξετας. Δεκα. Η. σεξετας. Η. λιτρας. Ναι. ΑΓΙΩΤΕΡΟΝ. Η 15. Αποθήνηκαν.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρων) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις τὴν ὑπαιθρον ;
..... Ε.Ι.δ. ἀποθήκην ..(μαρτυρία)

5) Πώς έγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἄλωνισμα ;

Προτῶ.. Θεριθεντὶ.. ἐξίνιτο.. διαλογη.. γαν
καλυτέρων. σταχύων (τῶν χρυσοτερίων) .. Μετι! ..
χρυσανθίσμο.. χαριθεντὶ.. μέτι. Τιτικα. Μετι!

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..
Το ποθεντήρας ἐπὶ τοῦ σταχυοῦ πλεκτής 3-η 67 ημέρα
ταχος.. διθεντ.. μετ. το. μεταν.. ιεραληθεντο. οικονομιαν.
γαν. διποθίτην χρυσιαντην (φριγειαν). Τό πιστιν.

Πώς λέγεται ἡ τελεκτή αυτη; Ποιὸν τὸ σχῆμα της' ποῦ φυλάσσεται, πρὸς ποῖον σκοπον καὶ εἰπὲ πόσον χρόνον γιαντα. Βασιλικόν.

Θεωρεῖται μεν ν... να εισθεταιν.. εις. τη. 64. οφ. 6.14
για σταχυα ψη φημιθεων εις την προβληματικην,

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποιας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμψάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμά φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίες, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰουδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τό.. ἐπειρας.. πη.. 31.. Α. χρού. εταιν. (μίνιν)
..... ετοι.. Α. κα. Γιαννη. τοι. Λεμπατατην τ. .

Εις ποιας ἡμέρας, ποιαν ὥραν καὶ εἰς ποιον μέρος; Το. ἐπειρα>
της. 31. Α. χρον. εταιν.. πιερι. ωραν. 20. π. μ., εις..
τόν.. δεκάμεν.. πρό.. τῶν.. οίκι. θην..
(Μια. φωτια.. εις.. ἐκάστην.. γριτον. λιν.) ..

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....
.....Λέγεται.....λαβί πάτα.....

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἥλικιοι μένοι, ποιος ὅλος ;
..Γυναῖκες. (μένον) ..Πάτερες. οἱ λίγοι.

2) Ποιος ἢ ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν νοί, ἀπὸ ποιον μέρος ; Δέν. χρησιμ. ο. -
προσ. ούν. τοι. ξύλα. ἀλλα. ἔχυραν. (εύγεια). ἀπό
ειτηρ. ο., (Μένον. ἔχυρον. ικα. ο. δέν. ξύλερον.,

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
Ἐνάριν. γυναίκα. ο. ορειζόμενα. επίρρυνα. οπι?.. γένν
ἀποθήκην.. της. ἔχυραν. (εύγειν. ?εκ. ειτηρ. επιν.)

Νοι. τοροδότ. τεί. τρύ. τ.ο. εἰς εν εύγειν. ζ-6. ειρην.
(οτεινεις σινετοι, εινεινεις γοι, τειτεινεις αρχειοι)

γ'. Ποιαί αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διοικάθε πυράν ;
1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, σύμματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

.....ο. ο. δέν. ν.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)
"Οταν γυναικεῖον οἱ φωτιαὶ εξέγραν ψόλοι (γυναικεῖον,
μοτεικαλλαγή, γυναικεῖον, πατέρα). ειατειών. εις
γεντειώθα. λέγοντα, δικαστην. πατέρα. ηλιας
τάξι. πυρά. και. λέγοντα. γεραγόν. δειν. ν. αλ
τάξι. έξι. ήτοι.....

→ 642. 32. § 5

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

.... Μόνον... Η Χ. ρ. μ. (Εγκέλ. ΕΙ. Γ. Κ. Α. Β.)

4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώματα· π.χ. κατά τὸ Πάσχα δόμοίωμα
τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Ο. Δ. Δ.

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας
→ (Εγκέλ. ΕΙ. Γ. Κ. Α. Β.)

1/2 ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ (Ἐντύπωση)

2/2 Τ. Α. Κ. Ρ. Ι. Τ. Σ. Ι. Α.

ΑΔΑΝΤΗΜΑ Λαζαρίτης

Π' ὅχις τοι οὐδεν τι χάρη

Ποιέ μναῖκα θά μή πάει,

Τος χρόνου νάβαι πάνθερά μένος

Η ὄφορην γνωματα. ιαλυ·

και νοιμοκυρά

Αδαντήμην... Λαζαρίτης

Π' ὅχις τοι οὐδεν τι χάρη

Γρίπες μέσης έναν θεύρα

Θρομένης μαι. μελάνε

σαν και έξινανε,

Να μετε. βούθημένης νάντιαρης

χτύπητα, να εαριαρής θηρή,

τος χρόνου περιβεβλήρο-

3ος Οι Εγγαμοι Cαυδρες και μναῖκες

ΑΔΑΝΤΗΜΑ Λαζαρίτης

Π' ὅχις τοι θέρος τη χάρη

να μης βούθημες να φίμασι

και του χρόνου γεδώ να μάνουας

λαμπατίνες (ψωτιζες) ολοι

μηδεί παντραίνομενοι ήντι πανδοσοι.

και του χθνούς νάβαστε κολάρ,

Σημειώσεις: Τούτο δηλ. το παρόντα και τα μέλη της Χορε

Έπιγνωσιμότερον τοι ήντι την ζήτως η πιθανή γράμ

και διαί δευτέρην ζερέν. Έπος οικουμένη ποιός,

Σετερον οβετέν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

